

Til lovforslag nr. L 41

Folketinget 2024-25

Betænkning afgivet af Børne- og Undervisningsudvalget den 28. november 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om erhvervsuddannelser og forskellige andre love

(Folkeskolens kvalitetsprogram m.v.)

[af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye)]

1. Ændringsforslag

Børne- og undervisningsministeren har stillet 11 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stilede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af børne- og undervisningsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) Efter nr. 13 indsættes:

»01. I § 9 indsættes som stk. 12:

»Stk. 12. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om elevers deltagelse i praktik m.v., herunder om, hvilke aktiviteter i virksomheden eleverne må deltage i, om skolelederens og virksomhedens eller institutionens ansvar og om udveksling af oplysninger.«

[Bemyndigelse til at fastsætte regler om elevers deltagelse i praktik m.v.]

2) I det under nr. 36 foreslåede § 14, stk. 6, 4. pkt., der bliver stk. 7, 4. pkt., ændres »For elever i juniormesterlæreordning, jf. § 9 a, kan eleverne« til: »Elever i juniormesterlæreordningen, jf. § 9 a, kan«.

[Sproglig præcisering]

3) Efter nr. 43 indsættes:

»02. I § 19, stk. 4, nr. 3, ændres »§ 44, stk. 4« til: »§ 44, stk. 5«.

[Konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65]

4) Efter nr. 58 indsættes:

»03. I § 40, stk. 6, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 5, 1. og 2. pkt., ændres »§ 44, stk. 7« til: »§ 44, stk. 8«.

[Konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65]

5) Efter nr. 68 indsættes:

»04. I § 44, stk. 13, der bliver stk. 14, ændres »stk. 12« til: »stk. 13«.

[Konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65]

6) I den under nr. 69 foreslåede ændring af § 45, stk. 3, indsættes efter »forslag«: », og »§ 44, stk. 3« ændres til: »§ 44, stk. 4«.

[Konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65]

7) Efter nr. 70 indsættes:

»05. I § 51, stk. 1, ændres »§ 44, stk. 2-6 og 9« til: »§ 44, stk. 2-7 og 10«.

[Konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65]

8) Efter nr. 70 indsættes:

»06. I § 52, 2. pkt., indsættes efter »i skoletiden«: », herunder om virksomheders og institutioners tilsyn med eleverne, når de der deltager i praktik m.v. i skoletiden.«
[Bemyndigelse til at fastsætte regler om virksomheders og institutioners tilsyn med elever i praktik m.v.]

Til § 7

9) Efter nr. 1 indsættes:

»01. I § 3, stk. 1, nr. 1, ændres »2. pkt.« til: »3. pkt.«
[Konsekvensændring som følge af lov nr. 1544 af 12. december 2023]

Til § 12

10) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. § 1, nr. 01 og 06, træder i kraft den 1. juli 2025.«
Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

[Ikrafttrædelsestidspunkt for regler om elever i praktik m.v.]

11) I stk. 2., der bliver stk. 3, ændres »41-53« til: »41-43, 02, 44-53«, »55-61« til: »55-58, 03, 59-61«, og »63-73« til: »63-68, 04, 69, 70, 05 og 71-73«.

[Konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Folkeskoleloven indeholder en række regler, der giver eleverne mulighed for at opholde sig i virksomheder som led i undervisningen. Det gælder folkeskolelovens § 3, stk. 4, om åben skole, § 9, stk. 3, om praktik (også kendt som erhvervspraktik), § 9, stk. 4, om undervisningsforløb, hvor praktisk og teoretisk indhold kombineres, og § 16 c, stk. 1, om ekskursioner og lejrskoler. Det gælder endvidere ulønnet praktik med et uddannelsesperspektiv efter folkeskolelovens § 19 c, stk. 1 og 4, § 19 d, stk. 1 og 6, § 19 e, stk. 2, og § 33, stk. 5.

Når eleverne opholder sig i virksomheder, finder arbejdsmiljølovens regler anvendelse, såfremt eleverne udfører arbejde for en arbejdsgiver. Det følger således af arbejdsmiljølovens § 60, stk. 2, at unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, ikke må beskæftiges ved arbejde.

Det fremgår af arbejdsmiljølovens § 60, stk. 3, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om unges beskæftigelse, herunder højere aldersgrænser end 15 år for beskæftigelse ved visse former for arbejde, med henblik på at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der kan fastsættes særlige regler for unge under uddannelse.

Efter arbejdsmiljølovens § 60, stk. 6, kan beskæftigelsesministeren tillige fastsætte regler om,

- 1) at unge, der er fyldt 13 år, kan have lettere arbejde inden for nærmere afgrænsede former for arbejde og under nærmere fastsatte betingelser og vilkår,

- 2) at forbuddet i stk. 2 og § 61 kan fraviges for unge, der er fyldt 14 år, og som arbejder som led i en uddannelse, og
- 3) at forbuddet i stk. 2 og §§ 61 og 62 kan fraviges, for så vidt angår unges optræden i forestillinger m.v. af kulturel eller kunstnerisk art, sportsarrangementer eller ved optagelse af film el.lign., under nærmere fastsatte betingelser og vilkår, idet der dog, for så vidt angår unge, som er under 13 år, skal indhentes tilladelse i hvert enkelt tilfælde.

Bemyndigelserne er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1049 af 30. maj 2021 om unges arbejde (ungebekendtgørelsen).

Ungebekendtgørelsens kapitel 4 indeholder nærmere regler om arbejdstid m.v. for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, mens ungebekendtgørelsens kapitel 5 indeholder nærmere regler om beskæftigelse af unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, og kapitel 6 indeholder nærmere regler om arbejdstid m.v. for unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten.

Det fremgår herudover af arbejdsmiljølovens § 60, stk. 7, at arbejdsgiveren ved beskæftigelse af unge, der er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, skal gøre de unges forældre eller værge bekendt med beskæftigelsen, herunder arbejdstidens længde, og med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med arbejdet, og de foranstaltninger, der er truffet vedrørende sikkerhed og sundhed. En enslydende bestemmelse fremgår af ungebekendtgørelsens § 31.

Hvis arbejdsgiveren vurderer, at arbejdet ikke frembyder nogen fare for eleven, skal forældrene kun have underretning om, at arbejdsgiveren beskæftiger den unge, og om arbejdstiden. I disse tilfælde kan arbejdsgiveren give oplysningerne til skolen, som kan videregive oplysningerne til forældrene i forbindelse med den almindelige underretning om elevens praktikforhold. Arbejdsgiveren har dog stadig ansvaret for, at underretningen når frem til elevens forældre eller værge. Der stilles ingen formkrav til arbejdsgiverens underretning.

Skolen er ikke forpligtet til at videregive oplysninger om praktikforholdet til forældrene, ud over hvad der følger af skolens almindelige pligt til at orientere forældrene om varigheden af skoledagen.

Lovforslagets § 1, nr. 10 og 14, indeholder forslag til nærmere regler om obligatorisk erhvervspraktik og junior-mesterlære. Indførelsen heraf aktualiserer behovet for at tilvejebringe en bedre sammenhæng mellem reglerne i folkeskoleloven, arbejdsmiljøloven og undervisningsmiljøloven, så det sikres, at skolen og den virksomhed eller institution, der har taget eleven i praktik m.v., ved, hvilke opgaver og oplysninger de hver især er ansvarlige for, og hvilke aktiviteter i virksomheden eleverne må deltage i, når de er i praktik m.v.

Det foreslås derfor, at der efter lovforslagets § 1, nr. 13, indsættes et nyt nummer, hvorved der i folkeskolelovens § 9 indsættes et nyt stk. 12, hvorefter børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om elevens deltagelse i praktik m.v., herunder om hvilke aktiviteter i

virksomheden eleverne må deltage i, og om skolelederens og virksomhedens eller institutionens ansvar og udveksling af oplysninger.

Med »praktik m.v.« forstår alle former for ophold, elever har i virksomheder og institutioner m.v., som har til formål at give eleverne et indtryk af, hvordan en arbejdsplads fungerer, og at der er forskellige arbejdsfunktioner og uddannelsesbaggrunde på virksomheden. Begrebet dækker således over både praktik, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 3, praktik som led i den foreslåede juniormesterlæreordning, jf. folkeskolelovens § 9 a, stk. 4, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 14, og ulønnet praktik med et uddannelsesperspektiv, jf. folkeskolelovens § 19 c, stk. 1 og 4, § 19 d, stk. 1 og 6, § 19 e, stk. 2, og § 33, stk. 5. Det kan endvidere efter omstændighederne være undervisning med et praktisk indhold uden for skolen, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 4. Begrebet dækker endvidere over virksomhedsbesøg og lign. som led i åben skole, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 4.

Bemyndigelsen forventes anvendt til at fastsætte nærmere regler om, hvilke aktiviteter i virksomheden eleverne må deltage i, så der fastsættes en nedre grænse for, hvilke aktiviteter elever kan deltage i, når de ikke udfører arbejde for en arbejdsgiver og derfor ikke er omfattet af arbejdsmiljøreglerne.

Den nedre grænse vil skulle flytte sig i takt med elevernes alder, så eleverne må mere og mere, i takt med at de bliver ældre. Denne systematik er i forvejen anvendt i arbejdsmiljøreglerne, hvor der gælder forskellige regler for børn henholdsvis under 13 år, 13-årige, 14-årige, 15-17-årige i den undervisningspligtige alder og unge mellem 15 og 17 år, som ikke er undervisningspligtige.

Det er forventningen, at eleverne som udgangspunkt skal være omfattet af grænserne i arbejdsmiljøreglerne for deres aldersgruppe, uanset om en aktivitet konkret må anses som arbejde for en arbejdsgiver eller ej. Det vil dog være nødvendigt at have en undtagelse hertil, særlig for de elever, der er under 13 år. Elever under 13 år må ikke udføre arbejde. Det forventes derfor, at der vil blive fastsat en undtagelse, hvorefter elever under 13 år kan deltage i aktiviteter, som 13-årige kan udføre som opgaver, hvis det sker som led i undervisning. Undtagelsen vil derfor skulle gælde, under betingelse af at eleven er under fornøden supervision og at opgaverne ikke må indebære fare for elevens sikkerhed og sundhed.

Bemyndigelsen forventes herudover anvendt til at fastsætte nærmere regler om skolers og virksomheders respektive ansvar og opgaver i forbindelse med skoleelevers ophold i virksomheder og om udveksling af oplysninger mellem skoler, virksomheder, elever og forældre, så alle har de nødvendige oplysninger om tid, sted, opgaver, sikkerhedsforskrifter osv., før eleven møder op.

Det er forventningen, at bemyndigelsen først og fremmest vil blive anvendt til at tydeliggøre de krav, der allerede gælder for skoler og virksomheder i forbindelse med samarbejder om skoleelever i virksomheder.

Bemyndigelsen forventes således anvendt til at fastsætte nærmere regler om, at skolen skal give virksomheden oplysninger om elevernes alder, modenhed og øvrige forud-

sætninger for at deltage i et ophold i virksomheden, og at virksomheden skal give skolen forudsætningerne for at forberede eleverne på de sikkerhedsforskrifter m.v., der gælder i virksomheden. Disse regler vil skulle gælde for alle typer af ophold, elever kan have i virksomheder, dvs. lige fra et par timers virksomhedsbesøg med klassen til 2 års praktik som led i juniormesterlære.

Det vil også skulle gælde i de situationer, hvor eleven selv har fundet virksomheden og ønsker at benytte sin ret til erhvervspraktik i 8. og 9. klasse. Dette skyldes, at skolen også i disse tilfælde har en forpligtelse til at sikre sig, at der er tale om en erhvervspraktik, og at elevens undervisning inklusive praktikken samlet set lever op til kravene i folkeskoleloven. Skolen vil endvidere kunne benytte sin viden til at for- og efterbehandle praktikopholdet sammen med eleven som led i det obligatoriske emne uddannelse og job.

Bemyndigelsen forventes endvidere anvendt til at fastsætte nærmere regler om, at skolen skal sikre, at forældre har de fornødne oplysninger om elevens deltagelse, herunder de oplysninger, som virksomheden har pligt til at give forældrene om beskæftigelsen og arbejdstidens længde, når arbejdsgiveren vurderer, at arbejdet ikke frembyder nogen fare for eleven.

Det bemærkes, at bemyndigelsen alene vil finde anvendelse i forhold til elever i folkeskolen. For elever på frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler vil disse regler ikke finde anvendelse. Frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler vil kunne lade sig inspirere af de regler, der måtte blive fastsat med hjemmel i bemyndigelsen, og vil kunne indgå nærmere aftale om samme forhold for deres elever, hvis skolen skulle vælge at sende elever på virksomhedsbesøg eller i praktik m.v. i en virksomhed eller institution.

Det bemærkes endvidere, at der som led i udmøntningen af aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram er nedsat en arbejdsgruppe med skolens og arbejdsmarkedets parter om implementeringen af aftalen, som skal kvalificere realiseringen af juniormesterlære, erhvervspraktik, lokale valgfag og erhvervslivets indtræden i skolebestyrelserne. Det indgår i arbejdsgruppens kommissorium, at den kan udarbejde forslag til standardaftaler om erhvervspraktik og praktik for juniormesterlærelever i virksomheder.

Dermed vil forslaget medvirke til at sikre, at alle ved, hvad der skal ske under elevens ophold i virksomheden, at der stilles krav om grundig oplæring og instruktion, at der ikke tages unødige chancer med elevernes helbred, og at den unge er under fornødent opsyn. Samtidig vil forslaget medvirke til, at reglerne bliver så nemme som muligt at administrere for virksomhederne.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne, da kommunerne ikke pålægges nye opgaver. Forslaget vurderes endvidere ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., da det er frivilligt for erhvervslivet at modtage elever i deres virksomheder m.v.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bemyndigelse i ændringsforslag nr. 8 om tilsynet med og instruktionen af elever, der er i praktik m.v.

Til nr. 2

Der er tale om en sproglig præcisering, og ændringsforslaget indebærer således ingen indholdsmæssig ændring.

Til nr. 3

Med den foreslåede ændring af § 44 i folkeskoleloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 65, indsættes et nyt stk. 3 i bestemmelsen, og stk. 3-13 bliver herefter stk. 4-14. Ved en fejl er henvisningen til § 44, stk. 4, i § 19, stk. 4, nr. 3, i folkeskoleloven ikke samtidig foreslået rettet.

Dette foreslås rettet med ændringsforslaget. Der er således tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65.

Til nr. 4

Med den foreslåede ændring af § 44 i folkeskoleloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 65, indsættes et nyt stk. 3 i bestemmelsen, og stk. 3-13 bliver herefter stk. 4-14. Ved en fejl er henvisningen til § 44, stk. 7, i § 40, stk. 6, der bliver stk. 5, i folkeskoleloven ikke samtidig foreslået rettet.

Dette foreslås rettet med ændringsforslaget. Der er således tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65.

Til nr. 5

Med den foreslåede ændring af § 44 i folkeskoleloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 65, indsættes et nyt stk. 3 i bestemmelsen, og stk. 3-13 bliver herefter stk. 4-14. Ved en fejl er henvisningen til § 44, stk. 12, i § 44, stk. 13, der bliver stk. 14, i folkeskoleloven ikke samtidig foreslået rettet.

Dette foreslås rettet med ændringsforslaget. Der er således tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65.

Til nr. 6

Med den foreslåede ændring af § 44 i folkeskoleloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 65, indsættes et nyt stk. 3 i bestemmelsen, og stk. 3-13 bliver herefter stk. 4-14. Ved en fejl er henvisningen til § 44, stk. 3, i § 45, stk. 3, i folkeskoleloven ikke samtidig foreslået rettet.

Dette foreslås rettet med ændringsforslaget. Der er således tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65.

Til nr. 7

Med den foreslåede ændring af § 44 i folkeskoleloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 65, indsættes et nyt stk. 3 i bestemmelsen, og stk. 3-13 bliver herefter stk. 4-14. Ved en fejl er henvisningen til § 44, stk. 2-6 og 9, i § 51, stk. 1, i folkeskoleloven ikke samtidig foreslået rettet.

Dette foreslås rettet med ændringsforslaget. Der er således tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65.

Til nr. 8

Efter folkeskolelovens § 52, 2. pkt., kan børne- og undervisningsministeren fastsætte regler om skolernes tilsyn med eleverne i skoletiden.

Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 703 af 23. juni 2014 om tilsynet med folkeskolens elever i skoletiden.

Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der på den enkelte skole etableres fornødent tilsyn med eleverne i undervisningstiden, i frikvarterer og spisepauser m.v.

Det følger af bekendtgørelsens § 1, stk. 2, at der ved fornødent tilsyn forstås tilsyn med et indhold og et omfang, der findes nødvendigt og tilstrækkeligt ud fra vurderingen af de konkrete forhold, herunder 1) elevernes alder, 2) aktivitetens art, 3) de stedlige forhold og 4) lokalernes indretning og udstyr.

Det følger af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, at foregår undervisningen i lokaler og på steder, som rummer særlige risikomomenter, f.eks. fysik-/kemilokaler, sløjdllokaler og idrætslokaler og -anlæg, herunder svømmehaller, påhviler der skolens leder en skærpet tilsynspligt.

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsens § 6, stk. 2, at hvis der på specielle områder er givet særlige sikkerhedsforskrifter el.lign., påhviler det skolens leder at påse, at disse forskrifter overholdes.

Det følger herudover af bekendtgørelsens § 8, at tilsynet omfatter elevernes deltagelse i ekskursioner, virksomhedsbesøg, idrætsarrangementer, badning og lign., der arrangeres eller formidles af skolen. Tilsynet omfatter endvidere lejrskoleophold og skolerejser, der indgår i skolens virksomhed, eller hvor skolen er arrangør.

Efter bekendtgørelsens § 9, stk. 1, er eleverne ikke undergivet et egentligt tilsyn fra skolens side under elevernes ophold i praktik m.v. i virksomheder og institutioner. Imidlertid påhviler det skolen at gribe ind, hvor man bliver opmærksom på, at hensynet til eleven tilsiger det.

Det følger af bekendtgørelsens § 9, stk. 2, at eleverne i praktikperioden er omfattet af de sikkerhedsforskrifter, der gælder for vedkommende arbejdsplads, og som er fastsat i eller i henhold til lovgivningen om arbejdsmiljø.

Efter § 2, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø (arbejdsmiljøloven) omfatter loven arbejde, der udføres for en arbejdsgiver, jf. dog stk. 2 og 3.

Efter arbejdsmiljølovens § 16 skal arbejdsgiveren sørge for, at der føres effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Det følger herudover af arbejdsmiljølovens § 17, stk. 1, at arbejdsgiveren skal gøre de ansatte bekendt med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde.

Endvidere fremgår det af arbejdsmiljølovens § 17, stk. 2, at arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på en farefri måde.

Det fremgår imidlertid af arbejdsmiljølovens § 60, stk. 2, at unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, ikke må beskæftiges ved arbejde.

Det følger af arbejdsmiljølovens § 60, stk. 3, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om unges beskæftigelse, herunder højere aldersgrænser end 15 år for beskæftigelse ved visse former for arbejde, med henblik

på at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der kan fastsættes særlige regler for unge under uddannelse.

Efter arbejdsmiljølovens § 60, stk. 6, kan beskæftigelsesministeren tillige fastsætte regler om,

- 1) at unge, der er fyldt 13 år, kan have lettere arbejde inden for nærmere afgrænsede former for arbejde og under nærmere fastsatte betingelser og vilkår,
- 2) at forbuddet i stk. 2 og § 61 kan fraviges for unge, der er fyldt 14 år, og som arbejder som led i en uddannelse, og
- 3) at forbuddet i stk. 2 og §§ 61 og 62 kan fraviges, for så vidt angår unges optræden i forestillinger m.v. af kulturel eller kunstnerisk art, sportsarrangementer eller ved optagelse af film el.lign., under nærmere fastsatte betingelser og vilkår, idet der dog, for så vidt angår unge, som er under 13 år, skal indhentes tilladelse i hvert enkelt tilfælde.

Bemyndigelserne er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1049 af 30. maj 2021 om unges arbejde (ungebekendtgørelsen).

Ungebekendtgørelsens kapitel 5 indeholder nærmere regler om beskæftigelse af unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, og kapitel 6 indeholder nærmere regler om arbejdstid m.v. for unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten.

Det betyder samlet set, at der ikke er en klar ansvarsfordeling mellem skoler og virksomheder, når elever, der deltager i praktik m.v., ikke udfører arbejde for en arbejdsgiver.

Lovforslagets § 1, nr. 10 og 14, indeholder forslag til nærmere regler om obligatorisk erhvervspraktik og junior-mesterlære. Indførelsen heraf aktualiserer behovet for at tilvejebringe en bedre sammenhæng mellem reglerne i folkeskoleloven, arbejdsmiljøloven og undervisningsmiljøloven, så det sikres, at skolen og den virksomhed eller institution, der har taget eleven i praktik m.v., ved, hvem der fører tilsyn med eleverne under praktikken, og hvem der har pligt til at instruere eleven i, hvordan opgaverne skal løses.

Det foreslås derfor, at der efter lovforslagets § 1, nr. 70, indsættes et nyt nummer, hvorved der i folkeskolelovens § 52, 2. pkt., efter »i skoletiden« tilføjes: », herunder om virksomheders og institutioners tilsyn med eleverne, når de der deltager i praktik m.v. i skoletiden«.

Bestemmelsen i folkeskolelovens § 52, 2. pkt., vil herefter fastslå, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om skolernes tilsyn med eleverne i skoletiden, herunder om virksomheders og institutioners tilsyn med eleverne, når de der deltager i praktik m.v. i skoletiden.

Bemyndigelsen forventes anvendt til at fastsætte nærmere regler om, at arbejdsgiverens instruktion og tilsyn med elever i praktik i alle situationer skal følge reglerne for personer, der udfører arbejde for en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens § 16 og § 17, stk. 2.

Det foreslås dermed, at folkeskolelovens regler lægger sig op ad arbejdsmiljølovens regler på området, så virksomhederne skal føre samme tilsyn og give den samme instruktion, uanset om den aktivitet, eleven deltager i, klassificeres som arbejde eller undervisning.

Det vil samlet set bidrage til at sikre, at elever i praktik ikke risikerer at blive overladt til en aktivitet uden fornødent tilsyn eller instruktion, og at eleverne kan udføre aktiviteterne under sikre og forsvarlige rammer.

Dermed vil forslaget medvirke til at sikre, at alle ved, hvad der skal ske under elevens ophold i virksomheden, at der stilles krav om grundig oplæring og instruktion, at der ikke tages unødige chancer med elevernes helbred, og at den unge er under fornødent opsyn. Samtidig vil forslaget medvirke til, at reglerne bliver så nemme som muligt at administrere for virksomhederne.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne, da kommunerne ikke pålægges nye opgaver. Forslaget vurderes endvidere ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., da det er frivilligt for erhvervslivet at modtage elever i deres virksomheder m.v.

Det bemærkes, at bemyndigelsen alene vil finde anvendelse i forhold til elever i folkeskolen. For elever på frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler vil disse regler ikke finde anvendelse. Frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler vil kunne lade sig inspirere af de regler, der måtte blive fastsat med hjemmel i bemyndigelsen, og vil kunne indgå nærmere aftale om samme forhold for deres elever, hvis skolen skulle vælge at sende elever på virksomhedsbesøg eller i praktik m.v. i en virksomhed eller institution.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bemyndigelse i ændringsforslagets nr. 1 om elevens deltagelse i praktik m.v., herunder om skolelederens og virksomhedens eller institutionens ansvar og udveksling af oplysninger, samt hvilke aktiviteter i virksomheden eleverne må deltage i.

Til nr. 9

Ved en fejl er henvisningen til § 3, stk. 2, 3. pkt., i folkeskoleloven ikke blevet rettet i § 3, stk. 1, nr. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. Dette foreslås rettet med ændringsforslaget. Der er således tale om en konsekvensændring som følge af § 1, nr. 1, i lov nr. 1544 af 12. december 2023 om ændring af lov om folkeskolen, barnets lov, lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Styrkelse af undervisningen for udsatte og anbragte børn og unge m.v.).

Til nr. 10

Lovforslagets § 12 indeholder de nærmere regler om lovens ikrafttræden.

Det foreslås, at der efter stk. 1 indsættes et nyt stk. 2, hvorefter § 1, nr. 01 og 06, træder i kraft den 1. juli 2025.

Det valgte ikrafttrædelsestidspunkt for ændringerne er begrundet i, at ændringerne som affattet ved ændringsforslagets nr. 1 og 8 vedrører forholdene for skoleelever, når de er i virksomheder og institutioner, og derfor har karakter af erhvervsrettet lovgivning. Erhvervsrettet lovgivning skal som hovedregel kun træde i kraft to gange om året, henholdsvis den 1. januar og den 1. juli – de fælles ikrafttrædelsesdatoer. Det letter virksomhedernes arbejde med at holde sig orienteret om ny erhvervsrettet regulering.

Til nr. 11

Med de foreslåede konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 65, indsættes der nye bestemmelser, der også skal træde i kraft den 1. august 2025. Dette foreslås rettet med ændringsforslaget. Der er således tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 65.

4. Politiske bemærkninger

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlem af udvalget støtter som forligsparti lovforslaget, men Radikale Venstre vil meget mere, end lovforslaget indeholder. Radikale venstre vil have en skole, der er god for alle børn.

Langt de fleste forældre vil rigtig gerne folkeskolens ideal om at sikre alle børn en lige chance og gode fællesskaber med andre børn, der ikke ligner dem selv. Men forældre vil også give deres børn de bedste muligheder, og for mange forældre er ved at miste tilliden til, at folkeskolen kan netop dét. Lærerne mangler tid, materialer og frihed til at lave spændende undervisning og gode frikvarterer. Skolerne mangler ressourcer til at hjælpe børn i den almene undervisning og er underlagt et utal af test, regler og mål, der skaber et meget smalt normalbegreb og får mange børn til at føle sig forkerte.

Alt for store dele af undervisningen foregår indenfor i klasselokalet bag en skærm, hvor børn ikke lærer nok, og hvor de har svært ved at opretholde ro, fordi det strider imod børns måde at tilegne sig viden og færdigheder på. Flere end fire elever i hver klasse får særlige støtteindsatser, mens endnu flere har brug for hjælp, men ikke får den. Op mod hver sjette elev forlader skolen uden at kunne det grundlæggende: læse, skrive og regne.

I Radikale Venstre vil en folkeskole, hvor lærerne har tid til at forberede god undervisning, og hvor der kan være to voksne i klassen – en skole, hvor børn er meget mere ude af klasseværelset, hvor der er fysiske bøger at læse i og materialer at bygge med, og hvor børn ikke er passive tilhørere, men har indflydelse på undervisningen, en folkeskole med oplevelser, natur, lejr tur og skolemad. Radikale Venstre vil have flere glade børn hjem fra skole, der har lært en masse nyt, leget med venner og fået hjælp, når de havde brug for det.

Derfor vil Radikale Venstre give et børneløfte på 15 mia. kr. om året til bl.a. at gøre det muligt at have en ekstra lærer eller pædagog i klassen i halvdelen af timerne, og gør, at

der er råd til at tage bussen på tur, sætte en musical op, købe gode materialer til fagene og tage på lejrskole. Denne lov gør desværre det modsatte, idet regeringen har valgt at underfinansiere forslagene med 1 mia. kr. om året. Dermed kommer regeringen på trods af gode hensigter om mere frihed til at tvinge skolerne til at spare på timer med en ekstra lærer eller pædagog, støtteindsatser m.v.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 3. oktober 2024 og var til 1. behandling den 24. oktober 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Børne- og Undervisningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og børne- og undervisningsministeren sendte den 31. maj 2024 dette udkast til udvalget, jf. BUU alm. del – bilag 198, folketingsåret 2023-24. Den 3. oktober 2024 sendte børne- og undervisningsministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 8 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 5 spørgsmål til børne- og undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Astrid Krag (S) Lasse Haugaard Pedersen (S) Jesper Petersen (S) Kim Aas (S) Kris Jensen Skriver (S) Matilde Powers (S)

Sara Emil Baaring (S) nfm.d. Thomas Skriver Jensen (S) Trine Bramsen (S) Anni Matthiesen (V) Hans Christian Schmidt (V)

Linea Søgaard-Lidell (V) Peter Juel-Jensen (V) Rosa Eriksen (M) Rasmus Lund-Nielsen (M) Karina Adsbøl (DD) fmd.

Marlene Harpsøe (DD) Helena Artmann Andresen (LA) Carl Andersen (LA) Lise Bertelsen (KF) Birgitte Bergman (KF)

Mette Thiesen (DF) Alex Ahrendtsen (DF) Jacob Mark (SF) Theresa Berg Andersen (SF) Sofie Lippert (SF)

Mai Villadsen (EL) Lotte Rod (RV) Christina Olumeko (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	24	Radikale Venstre (RV)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	15	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	6